

I 2010 tog oldermænden for Skrædderlauget Johnny Alexander Wichmann initiativ til Lauges Opvisning – en opvisning, der hvert år finder sted i begyndelsen af november i Håndværkerforeningens lokaler i Moltkes Palæ i København, og som hylder den danske håndværkstradition og alt, hvad den står for. En bred vifte af danske smykke- og beklædningshåndværkere fremviste deres ypperste, heriblandt skrædder Susse Thorseng Lærche fra Brobyværk på Midtfyn.

SUSSE THORSENG LÆRCHE

- Med udgangspunkt i fortiden skaber vi fremtiden

Engang var de med til at klæde de fleste af os på til hverdag og fest. I dag konkurrerer de danske smykke- og beklædningshåndværkere med masseproduktion i ind- og udland. Susse Thorseng Lærche er en af de skræddere, der er med til at holde den danske håndværkstradition i live. En gang om året ved Lauges Opvisning viser hun og landets andre håndværkere deres ypperste og lader os andre hylde den luksus, der findes i omhu og tid til fordybelse, skønheden i det unikke og sidst, men ikke mindst holdbarhed og et langt liv.

Stukkaturen i den store festsal skal og vil ses. Den er skabt til netop det formål af Edvard Eriksen, billedhuggeren bag Den lille Havfrue på Langelinie, og Thomas Hansen for at fortælle en historie. Ikke en hvilken som helst historie, men håndværkets historie gennem tiderne.

Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Benedikte sidder for enden af den oplyste catwalk i Moltkes Palæ i København denne særlige aften i begyndelsen af november. Sammen med 227 siddende og 50 stående gæster samt et anseeligt antal fotografer og en bred vifte af landets dygtigste håndværkere hylder prinsessen som protektor for Lauges

Opvisning den danske håndværkstradition og alt, hvad den står for. Omhu og ordentlighed, skønhed, kvalitet, holdbarhed og et langt liv.

53-årige Susse Thorseng Lærche har ladet sig falde ned i en blød lænestol allerbagerst i mørket i mellemgangen, der ad flere døre fører ind til de mindre saloner. Taske- og handske- og buntmagere og skræddere står i en klynge foran hende. De står i kulissen og lige bagved fotograferne, der lader kameralinsen indfange al skønheden, der er samlet i Håndværkerforeningens pragtpalæ på hjørnet af Dronningens Tværgade og Bredgade. Der er ikke mere, Susse Thorseng Lærche kan

gøre. Det er ude af hendes hænder nu, og hun lader tillidsfuldt sine klæder tale for sig selv på de tre modeller, de er syet til. Først da guldsmid Bodil Binnars design er på catwalken, og hun ved, at hun er det næste punkt i programmet, rejser hun sig for at se, hvad hun har skabt. Klyngen åbner sig straks og lader hende træde frem i forreste række i mørket, så hun kan se.

Et kollektivt modehus

Det er anden gang, at Susse Thorseng Lærche siger ja til at deltage i Lauges Opvisning. En opvisning, der siden 2010, hvor oldermænd Johnny

Alexander Wickmann fik idéen, samler landets dygtigste håndværkere fra forskellige laug og lader dem vise, hvad de kan. Susse Thorseng Lærche, der har sit værksted i Brobyværk på Fyn, hvor hun bor, og salon i Odd Fellow Palæet i København, har i mange år takket nej til at deltage i opvisningen. Som selvstændig skrædder har hun haft for travlt med sine kunder. Men de sidste par år har hun været med, fordi hun mener, det er vigtigt at være med til overlevere håndværket til den næste generation. Og hun er stolt af at få lov.

- Jeg er en del af noget større her, og det er jeg meget bæret over. Jeg er selvstændig skrædder, men jeg kan og vil ikke stå alene. Et sæt er for eksempel ikke fuldstændt uden smykker, sko, hatte og handsker. Eller broderi, som jeg får af Thomas Sjølander. Vi skal fremme håndværket, og mangfoldigheden blandt os løfter os til et kollektivt modehus. Vi har ikke partnerskaber, men gode samarbejder og venskaber i fagligheden, forklarer hun, da hun byder indenfor i sin salon til anden og sidste prøvning en lille måned, inden den store opvisning løber af stablen.

Den 30. september fik hver håndværker tildelt deres modeller. Tre modeller for Susse Thorseng Lærches vedkommende. Indenfor hver branche stilles der krav til deltagerne i opvisningen, og indenfor skrædderi skal hun leve op til de vigtigste hjørneste for dansk produceret design. Det skal være tilskåret, syet og tilrettet individuelt, og sådan en proces tager normalt Susse Thorseng Lærche minimum tre møder. Først til opmåling og en indledende snak om ønsker og behov. På andet møde godkendes den ønskede model, opsyningsprisen og materialeprisen. Herefter laver hun en stoutmodel i lærred, inden tredje møde og tilpasning. Med denne opgave er det anderledes.

Messehagler

Skrædderlauget har bedt hende lave en dragt, en cocktailkjole og en lang kjole. Hun vidste fra start,

hvilke materialer og farver, hun ville gå efter. Et nyligt samarbejde med Maja Lisa Engelhardt om messehagler, en kort farverig kappe uden ærmer og åben i siderne, som præsterne bruger under nadver og ved højtider, har gjort stort indtryk. Det er heller ikke første gang, skrædderen laver messehagler med kunstneren.

- Jeg har svært ved at fjerne mig fra messehaglerne, for jeg bliver så grebet af farverne og materialerne, vi arbejder med. Jeg var slet ikke i tvivl om, at jeg ville arbejde med velour, et virkelig ædelt materiale. Det er for det første ikke særlig samarbejdsvilligt. Men det er spændende, netop fordi det er svært, pointerer Susse Thorseng Lærche og åbner døren for Emilie Rye Lytzen.

Hun er 26 år, 176 cm høj og slank, og så er hun model for Scoop Models.

Der bliver krammet og sagt tak for sidst, inden Emilie Rye Lytzen hurtigt træder om bag det tunge gardin, der bølgler blidt i de rette folder fra gulv til loft, og klæder om til stout med skrædderens hjælp.

Håndens arbejde

Imens snakker Susse Thorseng Lærche videre, og hendes stemme bag forhængen til prøverummet fortæller, hvordan hun i øjeblikket ikke har tid til at lave andet end at arbejde.

- Det er det hele, der bliver brugt, siger hun og tilføjer, at arbejdsdagene starter før klokken otte og slutter om aftenen efter klokken ni – og at det altså ikke bare er mandag til fredag, men alle ugens dage.

Sådan er det, når man er dedikeret til noget. Og det er også det budskab, Susse Thorseng Lærche giver videre til andre, der ligesom hun selv allerede i en ung alder vil gå efter drømmen og udføre håndens arbejde.

- Man skal turde tro på, at det er det, man vil. Det, man brænder for. Vi kan ikke alle sammen være akademikere og direktører. Der er også brug for os andre. Jeg betragter mig selv som håndværker med flydende arbejdstider og hang til en del

Susse Thorseng Lærche er blevet inspireret af et nyligt samarbejde med kunstner Maja Lisa Engelhardt med dette blå sæt. Sammen med kunstneren har skrædderen skabt messehagler, der er en kort farverig kappe, som præsterne bruger under nadver og ved højtider, og både farver og materialer går igen på catwalken under Laugenes Opvisning.

Emilie Rye Lytzen er model for Scoop Models og er her til anden prøvning af det blå sæt i Susse Thorseng Lærches salon i Odd Fellow Palæet i København. Det blå sæt består af jakke og buks i koboltblå bomuldsvelour med koboltblå viskosefor samt en ærmeløs skjorte i lyseblåt satineret silkeorganza. Hertil hører et himmelblåt slag i zibeline merinould, som hænger på ginen bagved.

// BLÅ BOG //

- // Susse Thorseng Lærche, dame-skrædder, 53 år og fra Thurø.
- // Bor i Brobyværk med sin mand Thomas og sine to drenge, Samuel på 17 år og Magnus på 15 år.
- // Arbejder på sit værksted i Brobyværk alle dage på nær torsdag, hvor hun er i sin salon i Odd Fellow Palæet i København.
- // Medlem af Skrædderlauget og har deltaget i alt to gange i Lauges Opvisning.

Læs mere på: www.tlmodsalon.dk

overarbejde, siger hun og træder smilende frem fra prøverummet.

- Jeg laver alting selv. Kender hvert et sting, konkluderer hun og studerer dragten foran sig.

To lommer på jakken skal sløjfes, og bagbuksen bør have et lille løft, så modellens bagdel understreges mere. Den skal syes lidt ind i livet. Jakken sidder ellers, som den skal - med ærmekupler og ærmefisk. Emilie Rye Lytzen vender tilbage til prøverummet, og Susse Thorseng Lærche følger med. Hendes stemme fortsætter upåvirket, selv om hænderne er sat i gang med noget andet.

- Emilie har jo en noget anderledes talje end mange andre og så lange ben i forhold til de fleste andre, at jeg har indbygget 13-14 cm ekstra i længden. Hun har vældig meget skulder, så hun kan selv bære jakken uden skulderpuder. Hun er slank, men har faktisk en rigtig fin bagdel og flotte former. Hendes silhuet svajer så yndigt og naturligt, kommenterer Susse Thorseng Lærche loyalt for skikkelsen, hun arbejder med.

- Jeg bliver altid inspireret af mine kunder. Men det vigtigste er, at man føler sig godt tilpas og kan lide at se på sig selv, siger hun og lader modellen træde ud af prøverummet.

Ægte couture

Emilie Rye Lytzen smiler. Jakke og buks skabt i koboltblå bomuldsvelour med koboltblå viskosefor komplimenteres af en ærmeløs skjorte i lyseblåt satineret silkeorganza og et himmelblåt slag i zibeline merinould. Det er let, blødt og behageligt at have på. I hjørnet står også cocktailkjolen på en gine og varmer salonen op med sin brændte orange tone ligeledes i bomuldsvelour. En dyb udskæring klæder den lille barm, og det lyserøde viskosefor kommer til syne i den høje slids, når modellens figur træder "ud" af kjolen. Den virker på en gang kort og lang, og det er meningen.

Tidligere på dagen har Susse Thorseng Lærche haft anden prøvning på både denne kjole og gallakjolen, der ubesværet påkalder sig sin del af opmærksomheden i rummet. Som en brudekjole i tyl med broderede blade, dobbeltsatineret silkeorganza og enkelt silkeorganza med fransk søm. De flere hundrede håndsede blade med couturesøm leder tankerne hen på løvfald i efteråret, og Susse Thorseng Lærche konstaterer, at der stadig mangler blade på kjolen.

- Den er let og svævende med vidde og et lille slæb. Og den er en hyldest til de gamle modehuse, hvor håndværket præsterede det ypperste. Som 16-årige begyndte jeg på Odense Fagskole, og som 25-årig var jeg selvstændig med eget skrædderi og godkendt skræddermester. På den første del af uddannelsen på Odense Fagskole var jeg så

// fortsættes på side 14

- Jeg er selvstændig skrædder, men jeg kan og vil ikke stå alene. Et sæt er for eksempel ikke fuldstændt uden smykker, sko, hatte og handsker. Vi skal fremme håndværket, og mangfoldigheden blandt os løfter os til et kollektivt modehus, siger Susse Thorseng Lærche.

Smykkerne, som skrædderens tre tildelte modeller bærer under opvisningen, står guldsmed Bodil Binner bag. Ringen består af blå tansanit.

heldig at komme med forstander Merete Jørgensen til Paris og besøge både Pierre Balmain, hvor Erik Mortensen var chefdesigner, og Dior, hvor vi overværede et show. Alt var håndgjort og håndsyet. Ægte couture og desværre en svunden tid, siger Susse Thorseng Lærche med slet skjult beklagelse i stemmen.

- Jeg tror nu, vi er inde på den rette vej, selv om uddannelserne udvandes, og vi må se langt efter praktikpladser i faget. Flere kunder begynder i dag at fravælge overforbruget, der følger modeindustrien, og vælger genbrugstøj. Ikke på grund af penge, men på grund af et aktivt valg om at købe småt. Jeg tror, flere er nødt til at tænke hele tilværelsen igennem for at passe på denne jord, konkluderer Susse Thorseng Lærche og tilføjer, at det er vigtigt, at det er dem, der er velhavende, der går foran.

Musling i mørket

Hun går ind for bæredygtighed, arbejder kun med kvaliteter, der holder, og hun har intet spild. Susse Thorseng Lærche går tilmed selv i arv. Fra barndåb, konfirmation, bryllup og andre højtider. Fra generation til generation. Det er gennem anbefalinger, hendes kundekreds er vokset, og i dag vurderer skrædderen, at 70 procent af hendes kunder bor på Sjælland, 30 procent på Fyn og i Jylland. Derfor har hun salon i København, for det er tidsbesparende for kunderne, at hun er, hvor de er.

Denne aften i november er der højt til loftet, og lyset fra palæets store prismelysekroner er byttet ud med rampelyset på catwalken. Det er ikke tøjet, der kommer med modellerne, men modellerne der kommer med tøjet – skræddersyet til dem og kun dem. Ude i den mørke mellemgang tager Susse Thorseng Lærche stille og lidt genert imod klapsalverne. Det gik godt. Hun retter på sin sorte kjole. Den hedder musling og er syet op

Susse Thorseng Lærche tror på, at håndværkstraditionen er inde på den rette vej, selv om uddannelserne ifølge skrædderen udvandes, og studerende må se langt efter praktikpladser i faget. - Flere kunder begynder i dag at fravælge overforbruget, der følger modeindustrien, og vælger genbrugstøj. Ikke på grund af penge, men på grund af et aktivt valg om at købe småt, vurderer hun.

i "heavy silke crepe" fra Carnet Coutoure. Den har hun lavet i mange år til sine kunder og sig selv. Hun har den selv i flere variationer, alle i sort og en enkelt i mørkeblå. For Susse Thorseng Lærche har det bedst med at være den rolige, mørke baggrund – og lade kunder og klæder lyse stukkaturen i festsalen op. For de har alle en vigtig historie at fortælle: "Med udgangspunkt i fortiden skaber vi fremtiden".

// Af Lena Skov Jakobsen
lesj@jfmедier.dk
Foto: Robert Wengler

Efter opvisningen får tilskuerne mulighed for at møde håndværkerne og se deres kreationer på tæt hold. Her ses protektor for Laugesen Opvisning, Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Benedikte, spørge ind til Susse Thorseng Lærches gallakjole, cocktailkjole og her den blå dragt.

PROTEKTOR PRINSESSE BENEDIKTE

- Jeg ville være forfærdelig ked af, hvis håndværkerne skulle blive glemt. De er en vigtig del af vores verden.

Siden 2010, hvor skræddernes, modisternes, buntmagernes og guldsmedenes laug i samarbejde afholder deres årlige opvisning og viser det bedste, de kan, har Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Benedikte været deres protektor. Hun støtter op om den danske håndværkstradition, og i et eksklusivt interview på Amalienborg sætter prinsesse Benedikte fokus på håndværkernes arbejde, dygtighed og kvalitet i håbet om, at de ikke bliver glemt.

Hvorfor sagde De ja til at være protektor for Lauges Opvisning?

- Jeg sagde ja, fordi jeg synes, håndværket er meget vigtigt i dag. Lauges Opvisning samler mange forskellige typer håndværk. Og det bliver afholdt i de meget smukke lokaler, Håndværkerforeningen har i Moltkes Palæ. Det plejer at være både festligt og smukt lavet. Jeg har været med alle årene uden undtagelse. Sådan er det, når det er noget, der ligger ens hjerte nært.

Hvorfor er det i Deres øjne vigtigt at sætte fokus på skrædderne, modisterne, buntmagerne og guldsmedenes håndværkstradition i dagens Danmark?

- For det første interesserer mode mig. Et godt stykke håndværk er for mig en meget fin ting, som måske i dag er ved at forsvinde ud af dagligdagen. Lauges Opvisning er slet ikke min idé, men da jeg blev præsenteret for den, kan jeg huske, at jeg tænkte, at det var en rigtig god idé. At det er værd at støtte, og det er det, jeg gør.

- Jeg ville være forfærdelig ked af, hvis håndværkerne skulle blive glemt. De er en vigtig del af vores verden.

- Vi har mægtig dygtige håndværkere i Danmark, og de trænger altså til at få nogle gode skulderklap. De er meget anerkendte, og design er med til at gøre Danmark kendt ude i verden. Ved Lauges Opvisning har vi det hele samlet, hvor håndværkerne viser det bedste, de formår. Det er en stor, stor nydelse. Der er selvfølgelig smag og behag, og sådan skal det også være. Ellers ville det da blive alt for kedeligt. Som ung fik jeg mægtig god vejledning af min mor. Hun havde knaldgod smag, og det håber jeg, at jeg har arvet noget af. Med årene er jeg blevet betydeligt mere sikker i min egen smag. Det skal slet ikke være nogen hemmelighed. Jeg ved, hvad der klæder mig, og jeg ved, hvad der ikke klæder mig. Min stil er ikke med flæser og sådan. Det er mere enkelt med rene linjer. Det er også det, der ses på afstand. De rene linjer. Ikke alle de snørklede ting. Dem husker man ikke. Det ligger så dybt i os med den skandinaviske stil, og det skal vi være stolte af.

Hvad udspringer Deres egen interesse for håndværksfagene af?

- Min mor var meget interesseret i godt håndværk. Det er derfra, jeg har arvet det, om man så må sige. Det var meget vigtigt for hende at støtte godt håndværk generelt. Det kan jeg altid huske, at hun sagde. Og det er lige så vigtigt at støtte dem nu, som det var dengang. Dengang var der ikke stangtøj i butikkerne. Tøjet blev altid syet. Tøjet blev ikke fabrikeret i Kina, eller hvor det nu kunne være. Det kom i hvert fald ikke længere væk end fra Europa. Tiderne har ændret sig gevaldigt meget, og jeg er godt klar over, at uden for Europas grænser er der mange steder, hvor den måde, der bliver arbejdet på, resulterer i, at tøjet er billigere, hvorimod tøjet er dyrere herhjemme. Men det er ikke desto mindre vigtigt at støtte dem, som har evnen og lysten til at lave godt håndværk.

- Jeg bruger for eksempel en modist, som jeg blev anbefalet af min skrædder for mange år siden. Hun er vanvittigt god. Hun har lavet mange hatte til mig i årenes løb, og jeg tror, det går hende godt, særligt efter corona. Det er jo prikken over i'et at have hat på. Jeg ved godt, at der er flere kvinder, der siger: "Jamen, jeg har slet ikke et hattehoved". Nu er jeg heldig, at jeg tror, at jeg har et hattehoved. Hatte klæder mig.

Hvad er det, disse håndværkere kan, som udmærker dem for eksempel i forhold til konfektionssyet tøj, vi kan købe i butikkerne?

- Det er først og fremmest et samarbejde mellem min skrædder Johnny Alexander Wickman og jeg. Jeg kan sige, at jeg mangler en kjole til en særlig anledning eller noget andet. Sommetider har jeg selv noget stof, sommetider siger jeg, at han skal finde noget. Vi snakker om, hvilken farve det skal være. Jeg er glad for farver. Det er vi i familien, og man vil jo gerne have en farve, som man ikke har flere af i skabet. Det kan også være en modefarve, men der er som regel forskellige variationer på en modefarve. Der skal helst være noget blåt i farven. Et blåligt skær på en eller anden måde som i min jakke her. Den er rød med et blåligt skær.

Prinsesse Benedikte inviterede indenfor i sin private lejlighed på Amalienborg Slot til en snak om Lauges Opvisning, der i år blev afholdt 2. november. Her var en bred vifte af de danske håndværkstraditioner repræsenteret.

Den røde farve drager nok mere end de andre farver. Jeg elsker rød.

- Jeg synes, det er morsomt at gå og kigge i butikker. Ikke fordi jeg gør det meget. I så fald gør jeg det i udlandet, hvor der ikke er nogen, der kender én, og hvor jeg kan gå og rode i tøjet uden at få dårlig samvittighed. Men jo mere man arbejder sammen med for eksempel en skrædder – for det er jo en arbejdsproces, og det er den, der er morsom – så opstår der noget pingpong, der kommer nogle idéer, og jeg siger: "Ja, men måske kunne man gøre sådan og sådan", og så laver skrædderen nogle tegninger, og en model udvikler sig.

- Så ser jeg, om det understreger resten af det, man har på og skaber en helhed. Ligesom smykker kan. Jeg har mange gamle smykker, jeg har fået gennem familien. Jeg har ikke særligt mange moderne smykker. De gamle smykker fortæller også en eller anden historie, og det kan gå langt tilbage. Tænk, hvis en broche selv kunne fortælle sin historie. Det er jo fantastisk.

Hvordan støtter De op om dansk beklædningshåndværk og smykkekunst fremstillet i hånden?

- Jeg støtter op om håndværkerne, fordi jeg går meget op i kvalitet. Det første jeg gør, er at mærke stoffet. Og hvis jeg kan mærke, at det er rart, giver det en ekstra dimension. Tidligere syede man tøjet om. Om det nu var tøj fra Jørgen Bender eller Holger Blom, var min mor meget bevidst om, at man kunne forandre klæderne ved at få det syet lidt om, ved at få sat noget nyt til, eller hvad det nu kunne være. Sådan har vi altid gjort, for sådan har vi lært det af vores mor. Vi er vokset op i den tradition: Man smider ikke bare tøj ud. Noget, der er en god kvalitet, smider man ikke væk. Nej, det beholder man.

- Jeg har nogle ting, som jeg har haft i mere end 20 år. Det kan være, at det bliver hængt væk i et stykke tid - og når jeg siger et stykke tid, kan det være flere år - og så ser man det pludselig på ny, når man finder det frem igen.

- Jeg tager altid udgangspunkt i stoffet og går selv i stofforretninger, særligt når jeg er i udlandet.

- Vi andre skal også hjælpe håndværkerne og sprede deres budskab og dygtighed. Vi skal købe det, vi skal gå med det, og vi skal vise det. Vise den danske håndværkstradition. Og så kan man selvfølgelig ikke købe helt så meget og måske ikke så ofte, men da synes jeg, at kvaliteten er langt vigtigere, fordi det netop holder meget længere, udtaler Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Benedikte.

I østen er det jo skønt og meget pragtfuldt. Men farver skal man passe på med. Jeg kan huske, jeg engang var i Thailand, og der så jeg en fuldstændig fantastisk, enkel sommerkjole i en pragtfuld gul farve. Jeg købte den, og jeg fik den herhjem, og jeg tog den på, og så sagde jeg til mig selv: "Hvordan kunne du finde på at købe den?" Hvad var der sket? Jeg havde købt den derude i det lys, de har i Thailand, hvor de kan have stærke farver. Da jeg så kom hjem til vores lys, hvor vi ikke kan have de samme stærke farver som i østen, var farven alt for skrigende. Det var kjolen, der kom med mig. Jeg har aldrig glemt den, og jeg har lige siden været meget påpasselig.

- Hvis jeg er i en forretning og prøver noget, går jeg altid væk fra det elektriske lys, som ofte er sådan noget stærkt lys, vi slet ikke har i vores stuer. Jeg skal altid ud i dagslyset, og så får tingene pludselig en helt anden nuance. Så siger man enten "Super godt" eller "Ups, det er ikke det, det skal være". Der er jeg meget påpasselig, måske endda en smule hysterisk.

Dette er den 11. opvisning, siden oldermænd for skrædderlauget Johnny Alexander Wichmann tog initiativ til Laugesen Opvisning i 2010. Hvilken betydning har opvisningen fået for de repræsenterede håndværk og deltagende håndværkere?

- Håndværkerne er stolte. Jeg vil ikke engang sige: "Jeg tror, de er stolte", for selvfølgelig er de stolte af det, de har lavet. Og det gælder alle de håndværk, der bliver vist: Man bliver glad for noget,

man selv har lavet, når andre kan lide det. Sådan er det.

Har opvisningen – og håndværket, der bliver vist frem – udviklet sig de sidste 10 år – og i så fald hvordan?

Det er svært at sige, men det er nok blevet endnu bedre i årenes løb. Håndværkerne bliver jo også inspireret af andre, og de kan se, at det, de har præsteret, bringer glæde og giver nytte. Vi kan jo godt lide at pynte os selv, uden at det skal blive misforstået. Så kan man spørge sig selv: Hvem pynter vi os for? For hinanden eller hvad? For herren? Vi pynter os vel også for at vise, hvem vi selv er. Tøjet og tilbehøret er med til at udtrykke vores personlighed. Noget, jeg også synes, er meget vigtigt, er, at man kan kombinere tøjet på mange forskellige måder. Tag nu min nederdel her fra Annette Freifeldt i et Missoni-stof. Alle de her farver gør, at man kan kombinere den med andre ting i en uendelighed. Med en rullekravebluse eller en silkebluse. "Mix and match".

Ser De en fremtid, hvor vi i Danmark fortsat har skræddere, modister, buntmagere og guldsmede? I så fald: Hvad skal der til for at sikre traditionen, så den ikke bliver glemt?

- Danskerne må være med og tage konkurrencen op. De danske håndværkere er blevet klar over, at de bliver nødt til at gøre mere ud af at sælge sig selv. Det kan ikke nytte noget bare at sidde hjemme, hvis man selv føler, man har et større potentiale. Så må man komme ud. Nok har vi mange

turister, der kommer hertil, men det er bare ikke nok. De skal vise, hvad de kan. Og der vil jeg meget gerne være med til at bruge deres ting og vise det frem.

- Vi andre skal også hjælpe dem og sprede deres budskab og dygtighed. Vi skal købe det, vi skal gå med det, og vi skal vise det. Vise den danske håndværkstradition. Og så kan man selvfølgelig ikke købe helt så meget og måske ikke så ofte, men da synes jeg, at kvaliteten er langt vigtigere, fordi det netop holder meget længere. Og noget, som man synes, er dejligt og holder af, vil man gerne have, holder længe. Jeg køber aldrig noget for at smide det væk efter et halvt år. Det gør jeg altså ikke. Det er slet ikke mig. Så havde jeg ikke købt det, da jeg først så det. Hvis jeg mærker den mindste smule ved stoffet, som jeg er lidt loren ved, så holder jeg fingrene væk. For mit vedkommende giver det sig selv.

Og det er kvaliteten, vi skal have flere danskere til at få øjnene op for?

- Ja, for vi har rigtig god kvalitet i Danmark. Og vi er dygtige.

Af Lena Skov Jakobsen
lesj@jfmедier.dk
Foto: Robert Wengler